

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна ДЕМАШКАЛО

РЕГІОНАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань **28 Публічне управління та адміністрування**
Спеціальність **281 Публічне управління та адміністрування**
Освітній рівень **перший (бакалаврський)**
Освітня програма **Публічне управління**

Статус дисципліни **вибіркова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Завідувач кафедри
державного управління,
публічного адміністрування
та економічної політики

Наталія ГАВКАЛОВА

Харків
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики

Протокол № 2 від 01.09.2022 р.

Розробники:

Соболев Вадим Григорович, к.е.н., доцент кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Стратегічним напрямом інституційних перетворень в Україні є трансформація існуючої системи публічної влади, зокрема на регіональному рівні, з метою її наближення до стандартів європейських країн. Зазначені перетворення потребують обґрунтування напрямів та відповідного інструментарію забезпечення сталого розвитку регіонів як основної мети сучасного регіонального менеджменту. Актуальність вивчення навчальної дисципліни "Регіональний менеджмент" пов'язана з об'єктивною необхідністю теоретичного та методологічного забезпечення впливу місцевих органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування на соціально-економічний розвиток територій, підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу регіонів, поглиблення процесів децентралізації управління тощо

Дисципліна "Регіональний менеджмент" є вибірковою навчальною дисципліною підготовки фахівців першого (бакалаврського) освітнього рівня освітньо-професійної програми "Публічне управління" для всіх форм навчання та посідає важливе місце у навчальному процесі, оскільки надає методологічні, методичні знання, допомагає сформувати професійні компетентності у студентів щодо державної регіональної політики у сфері регіонального управління.

Мета навчальної дисципліни: сформувати у студентів компетентності щодо підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу регіонів, поглиблення процесів децентралізації управління.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	3-4
Семестр	5-8
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	екзамен

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Макро- і мікроекономіка	Науково-дослідна практика
Теорія організації	Комплексний тренінг
Менеджмент публічних установ і організацій	Переддипломна практика
Регіональна соціально-економічна політика	Дипломна робота
Електронне врядування	
Система публічного адміністрування	

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здатність обґрунтовувати напрями ефективної реалізації соціально-економічної політики на мезорівні	уміти застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності та оцінювати чинники, що впливають на формування регіональної політики; проводити аналіз сучасних законопроектів у системі регіонального управління; використовувати сучасні підходи щодо аналізу законодавчої бази, яка забезпечує функціонування інституційної інфраструктури регіональної політики в Україні,

	<p>а також щодо аналізу ефективності реалізації державної регіональної політики та політики у сфері регіонального управління, інституційної інфраструктури регіональної політики; визначати оптимальні шляхи реформування регіонального управління у загальній системі державного управління; розробляти пропозиції щодо шляхів удосконалення інституційного забезпечення розроблення та реалізації регіональної політики в Україні; аналізувати політико-правові проблеми управління регіонами і населеними пунктами та приймати відповідні управлінські рішення; розробляти та впроваджувати нормативні документи на регіональному рівні; визначати: ефективність і результативність регіонального управління, доцільність запровадження інновацій у регіональному управлінні та ефективні варіанти інноваційних рішень щодо регіонального розвитку, регіональні конкурентні переваги та інноваційні стратегії регіонального розвитку; формалізовано описувати інноваційний проект як інструмент регіонального управління, визначати етапи його реалізації та необхідні заходи; розробляти, аналізувати і презентувати інноваційні проекти з питань територіального розвитку; приймати обґрунтовані рішення щодо взаємодії та партнерства органів регіонального управління з бізнес-структурами, науковими та недержавними інституціями в інноваційній сфері, використовуючи вітчизняний та зарубіжний досвід; з'ясовувати можливості застосування нових управлінських концепцій в Україні;</p>
<p>Здатність приймати управлінські рішення щодо модернізації територіального управління в країні, використовуючи європейські підходи та вітчизняний досвід</p>	<p>володіти методами комплексного аналізу сучасної моделі регіонального управління в межах певних адміністративно-територіальних одиниць, порівняльного й інституційного аналізу для визначення ефективності державно-управлінських рішень за результатами виконання програм розвитку територій на основі відповідного вітчизняного та зарубіжного досвіду; навичками планування, організації та контролю виконання державних, регіональних, місцевих, галузевих (міжгалузевих) завдань у межах програм і проектів соціального розвитку відповідної території регіону, а також навичками оцінки ризиків щодо прийняття інноваційних управлінських рішень, підготовки мультимедійних презентацій щодо територіального розвитку, проектної документації для реалізації інноваційних проектів місцевого розвитку.</p>

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи дисципліни "Регіональний менеджмент"

Тема 1. Предмет, мета, завдання та методи дослідження навчальної дисципліни "Регіональний менеджмент"

Актуальність вивчення навчальної дисципліни "Регіональний менеджмент"; мета та завдання навчальної дисципліни "Регіональний менеджмент"; об'єкт та предмет навчальної дисципліни "Регіональний менеджмент".

Тема 2. Теоретичні засади управління регіональним розвитком в Україні

2.1. Теорії регіонального розвитку та їх еволюція

Визначення поняття "Теорія регіонального розвитку"; задачі теорій регіонального розвитку; зони сільськогосподарської спеціалізації в моделі Й. Тюнена; Модель "центрального місця" В. Кристаллера; Модель просторової організації господарства залежно від ринку збуту, транспортних витрат і розміщення населення А. Льюша.

2.2. Державна регіональна політика та управління регіональним розвитком

Визначення поняття "Державна регіональна політика"; напрями державної регіональної політики.

Тема 3. Інституційне забезпечення формування та реалізації державної регіональної політики

3.1. Організаційно-правові засади формування та реалізації державної регіональної політики

Актуальні організаційно-правові засади формування та реалізації державної регіональної політики

3.2. Суб'єкти формування державної регіональної політики в Україні

Економічна сутність суб'єктів формування державної регіональної політики в Україні

3.3. Інституційне забезпечення реалізації державної політики на регіональному рівні

Інституції, які приймають участь у реалізації державної політики на регіональному рівні

3.4. Використання нових інституційних інструментів у системі публічної служби

Нові інституційні інструменти та їх використання у системі публічної служби

3.5. Залучення недержавних структур до участі у забезпеченні програм регіонального розвитку

розвитку

Недержавні структури та їх участь у забезпеченні програм регіонального розвитку

Тема 4. Адміністративно-територіальний устрій України

4.1. Сутність поняття "територія"

Визначення поняття "територія"; ознаки території; зміст правового положення території

4.2. Співвідношення змісту понять "державна територія" і "територія адміністративно-територіальної одиниці"

Визначення понять "державна територія" і "територія адміністративно-територіальної одиниці"

4.3. Співвідношення змісту понять "адміністративно-територіальний поділ" і "адміністративно-територіальний устрій"

Визначення понять "адміністративно-територіальний поділ" і "адміністративно-територіальний устрій"

4.4. Засади (принципи) адміністративно-територіального устрою

Конституційно-правові засади територіального устрою;

4.5. Адміністративно-територіальні одиниці: поняття та види

Визначення поняття "Адміністративно-територіальна одиниця"; види адміністративно-територіальних одиниць

4.6. Правове регулювання статусу адміністративно-територіальних одиниць України

Правові засади регулювання статусу адміністративно-територіальних одиниць України

Тема 5. Регіональні стратегії як інструмент управління розвитком територій

5.1. Регіональні стратегії розвитку: сутність, роль у загальній системі планування розвитку регіонів, особливості розробки

Сутність регіональних стратегій розвитку; Роль регіональних стратегій розвитку у загальній системі планування розвитку регіонів, особливості розробки

5.2. Методичні засади підготовки регіональних стратегій розвитку

Етапи підготовки та запровадження регіональних стратегій розвитку

5.3. Моніторинг та оцінювання реалізації регіональних стратегій розвитку

Моніторинг реалізації регіональних стратегій розвитку; оцінювання реалізації регіональних стратегій розвитку

5.4. Комунікативне забезпечення процесу стратегічного планування

Необхідність залучення громадян до стратегічного планування; форми роботи із зацікавленими сторонами.

Тема 6. Маркетинг регіону

6.1. Методологічні засади регіонального маркетингу

Визначення поняття "маркетинг територій"; потенціал території та його структура.

6.2. Проведення маркетингових досліджень.

Визначення поняття "маркетингові дослідження"; процес та етапи проведення маркетингових досліджень.

6.3. Маркетингові стратегії регіонів і міст: типології за формою, змістом та способом реалізації

Типології, зміст та способи реалізації маркетингових стратегій регіонів і міст.

6.4. Розробка бренда території

Визначення поняття "Бренд території"; стратегії розробки логотипу території.

Змістовий модуль 2. Управління ресурсами та інфраструктурою регіону

Тема 7. Управління регіональною інфраструктурою

7.1. Визначення регіональної інфраструктури

Визначення поняття "Регіональна інфраструктура"; складові регіональної інфраструктури.

7.2. Науково-теоретичні основи розвитку економічної інфраструктури регіону

Визначення поняття "Економічна інфраструктура регіону"; склад виробничо-економічної інфраструктури.

7.3. Особливості функціонування об'єктів регіональної інфраструктури комунальної форми власності

Правові основи функціонування об'єктів регіональної інфраструктури комунальної форми власності

7.4. Роль державно-приватного партнерства в розвитку регіональної інфраструктури

Сутність та принципи державно-приватного партнерства в розвитку регіональної інфраструктури

Тема 8. Соціальна інфраструктура як об'єкт регіонального управління

8.1. Теоретичні засади формування соціальної інфраструктури регіону

Соціальна інфраструктура регіону та теоретичні засади її формування

8.2. Розвиток основних галузей соціально-побутового призначення

Основні галузі соціально-побутового призначення та шляхи їх розвитку

8.3. Розвиток основних галузей соціально-культурного призначення

Основні галузі соціально-культурного призначення та шляхи їх розвитку

8.4. Державне регулювання розвитку соціальної інфраструктури регіону

Особливості державного регулювання розвитку соціальної інфраструктури регіону

Тема 9. Державне управління земельними ресурсами на регіональному рівні

9.1. Історичні та соціальні передумови розвитку системи управління земельними ресурсами

Існуючі історичні та соціальні передумови розвитку системи управління земельними ресурсами

9.2. Теоретичні засади управління земельними ресурсами на регіональному рівні

Основні засади управління земельними ресурсами на регіональному рівні

9.3. Підвищення ефективності управління земельними ресурсами в регіоні

Шляхи підвищення ефективності управління земельними ресурсами в регіоні

9.4. *Забезпечення ефективного менеджменту використання земельних ресурсів регіону*
Шляхи забезпечення ефективного менеджменту використання земельних ресурсів регіону

9.5. *Інформаційне забезпечення управління земельними ресурсами на регіональному рівні*

Забезпечення управління земельними ресурсами на регіональному рівні необхідною інформацією; державний земельний кадастр

Тема 10. Контролінг у системі регіонального управління регіонів

10.1. *Контролінг як сучасна концепція регіонального управління*

Визначення поняття "Контролінг"

10.2. *Завдання та функції контролінгу в системі регіонального управління*

Завдання контролінгу в системі регіонального управління; функції контролінгу в системі регіонального управління

10.3. *Види контролінгу. Сутність стратегічного та оперативного контролінгу*

Класифікація видів контролінгу. Стратегічний контролінг; оперативний контролінг.

10.4. *Структура та змістова характеристика елементів системи контролінгу*

Структура системи контролінгу; елементи системи контролінгу

10.5. *Алгоритм упровадження контролінгу в систему регіонального управління*

Необхідність та шляхи впровадження контролінгу в систему регіонального управління

10.6. *Основні вимоги до контролера та його функції*

Контролер; функції контролера.

Тема 11. Стимулювання економічного розвитку регіонів

11.1. *Сучасні підходи до аналізу та оцінювання економічного розвитку регіонів*

Підходи до аналізу та оцінювання економічного розвитку регіонів

11.2. *Державні механізми стимулювання економічного розвитку регіонів*

Існуючі державні механізми стимулювання економічного розвитку регіонів

11.3. *Стимулювання інноваційного розвитку регіонів*

Шляхи стимулювання інноваційного розвитку регіонів

11.4. *Науково-методичні підходи до формування комплексного механізму стимулювання економічного розвитку регіону*

Шляхи формування комплексного механізму стимулювання економічного розвитку регіону

Тема 12. Управління регіональними логістичними системами

12.1. *Зміст та сутність логістичного менеджменту в регіональному управлінні*

Логістичний менеджмент в регіональному управлінні, його зміст та сутність

12.2. *Засоби управління регіональними логістичними системами*

Існуючі засоби управління регіональними логістичними системами

12.3. *Оптимізація розвитку регіональних логістичних систем*

Шляхи оптимізації розвитку регіональних логістичних систем

12.4. *Інформаційне забезпечення в логістичному державному регулюванні*

Забезпечення логістичного державного регулювання необхідною інформацією

12.5. *Прогнозування показників регуляторного впливу в регіональних логістичних системах*

Можливості та необхідність прогнозування показників регуляторного впливу в регіональних логістичних системах

12.6. *Пріоритети управління якістю в логістичному державному регулюванні*

Можливі пріоритети управління якістю в логістичному державному регулюванні

Перелік практичних (семінарських), а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

При викладанні дисципліни використовуються такі методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод – для більш ґрунтовного розкриття сутності певних явищ, законів, процесів за допомогою їх символічного зображення (схеми, діаграми, графіки); практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань; індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального; дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного.

Серед продуктивних методів навчання, спрямованих на активізацію та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів, при викладанні дисципліни використовуються:

проблемні лекції – для постановки перед аудиторією проблемних запитань в рамках теми, а також для спонукання участі студентів у розв'язанні проблем лекції, їх участі у відповідях на запитання, елементи дискусії (Тема 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12);

робота в малих групах – для структуризації лекційних або практичних занять за формою і змістом, а також для участі кожного студента в роботі за темою заняття (студентам пропонується об'єднуватися у групи по 5 – 6 осіб та презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу), що забезпечує формування особистісних якостей, а також комунікативних навичок та навичок командної роботи (Тема 1, 2, 4, 5).

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума для отримання допуску до іспиту – 60 балів; мінімальна сума – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-іспит з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль, і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий контроль, що проводиться у формі іспиту, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль включає оцінювання студентів під час:

практичних та семінарських занять – (5 балів) за умови виконання студентом завдань у встановлений викладачем термін та відповідають формальним критеріям (у разі виконання розрахункових завдань – арифметична правильність проведених розрахунків, грамотність подачі матеріалу, послідовність та логічність, обґрунтованість висновків, якість оформлення тощо; у разі виконання творчих завдань чи підготовки до семінарського заняття – самостійність виконання, чітко сформульовані цілі та завдання дослідження, грамотність і коректність інтерпретації результатів та висновків, вміння обґрунтовувати свою позицію під час формулювання висновків, вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору на певне проблемне питання, якість оформлення тощо).

Формами поточного оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: перевірка домашнього завдання (5 балів) (максимум 25 балів за п'ять домашніх завдань за семестр) та **виконання практичних завдань** (5 балів за завдання) (максимум 15 балів за три завдання за семестр).

колоквиуми, які проводяться двічі за семестр. При проведенні колоквиуму визначається рівень оволодіння студентами професійних компетентностей з навчальної дисципліни за

відповідний змістовий модуль. Колоквіум передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля та вміння застосовувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді тестування, а також вирішення практичного завдання. При цьому тестове завдання може містити як питання, що стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення невеличкого практичного завдання. Максимальна кількість балів за кожний з колоквіумів – 10 балів. Максимальна кількість балів за обидва колоквіуми – 20 балів. Перший колоквіум включає теми 1 – 6, а другий – теми 7 – 12.

Самостійна робота здобувача за дисципліною включає:

Вивчення теоретичного матеріалу, що включає до себе підготовку до аудиторних занять, опрацювання теоретичного матеріалу.

Виконання практичних завдань, що включає до себе вирішення розрахункових задач, опрацювання вивчених на практичному занятті формул для розрахунків та написання обґрунтованих висновків до результатів розрахунків.

Підсумковий контроль за дисципліною: формою підсумкового контролю є іспит. Завданням іспиту є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу іспит оцінює рівень засвоєння студентом компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

Екзаменаційний білет включає 25 тестів та 3 практичних завдань (стереотипного, діагностичного, евристичного). Максимальна кількість балів за правильно вирішені практичні завдання - 15 балів.

Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і перевіряє рівень оволодіння студентами професійними компетентностями щодо використання механізму дієвого державного та ринкового регулювання господарських процесів за допомогою регіонального менеджменту..

Максимальна кількість балів за правильно вирішені тестові завдання – 25 балів (від 1 бал за кожну вірну відповідь).

Максимальна кількість балів за виконання стереотипного практичного завдання – 3 бали:

Максимальна кількість балів за виконання діагностичного практичного завдання – 5 балів:

Максимальна кількість балів за виконання евристичного практичного завдання – 7 балів:

Підсумкова оцінка за екзаменаційну роботу складається з суми балів за вирішення всіх завдань.

Тестові завдання та стереотипне завдання оцінюють базові компетентності, якими повинні оволодіти здобувачі. Максимальні бали за виконані завдання можуть бути отримані при глибокому засвоєнні програмного матеріалу, засвоєнні рекомендованої літератури; чіткому володінню понятійним апаратом, методами використання базових інструментів публічного управління і вмінні використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язанні ситуацій. Відповідь на стереотипне питання має бути вірною та повною, оформлення відповіді – акуратним, логічним і послідовним. Евристичне та діагностичне завдання виконані як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом, висновки до завдань аргументовані та обґрунтовані, викладені у логічній послідовності на дуже високому рівні і на їх основі запропоновані рекомендації і заходи.

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль впродовж семестру – 35 та мінімально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів,

отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" і виставляється у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Рейтинг-план навчальної дисципліни (табл.) містить повну інформацію стосовно тем та видів лекцій, тем практичних (семінарських) занять та питань / завдань для самостійного опрацювання.

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мак бал
1	2	3	4
Тема 1.	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи дисципліни "Регіональний менеджмент"		
	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція за питаннями: 1.1. Актуальність вивчення навчальної дисципліни "Регіональний менеджмент"; 1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни "Регіональний менеджмент"; 1.3. Об'єкт та предмет навчальної дисципліни "Регіональний менеджмент".	Активна робота	
	Виконання практичних завдань	Виконання практичних завдань	
	<i>Самостійна робота</i>		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Закінчення виконання аудиторного завдання та його оформлення. Підготовка до семінарського заняття.		
Тема 2.	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція за питаннями: 2.1. Теорії регіонального розвитку та їх еволюція; 2.2. Державна регіональна політика та управління регіональним розвитком	Активна робота	
	Виконання практичних завдань	Виконання практичних завдань	
	<i>Самостійна робота</i>		

	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка доповіді	Перевірка домашнього завдання	5
Тема 3.	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція за питаннями: 3.1. Організаційно-правові засади формування та реалізації державної регіональної політики; 3.2. Суб'єкти формування державної регіональної політики в Україні; 3.3. Інституційне забезпечення реалізації державної політики на регіональному рівні; 3.4. Використання нових інституційних інструментів у системі публічної служби; 3.5. Залучення недержавних структур до участі у забезпеченні програм регіонального розвитку	Активна робота	
	Виконання практичних завдань	Виконання практичних завдань	5
	<i>Самостійна робота</i>		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.		
Тема 4.	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція за питаннями: 4.1. Сутність поняття "територія"; 4.2. Співвідношення змісту понять "державна територія" і "територія адміністративно-територіальної одиниці"; 4.3. Співвідношення змісту понять "адміністративно-територіальний поділ" і "адміністративно-територіальний устрій"; 4.4. Засади (принципи) адміністративно-територіального устрою; 4.5. Адміністративно-територіальні одиниці: поняття та види; 4.6. Правове регулювання статусу адміністративно-територіальних одиниць України	Активна робота	
	Виконання практичних завдань	Виконання практичних завдань	
	<i>Самостійна робота</i>		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.		
Тема 5.	<i>Аудиторна робота</i>		

	Лекція за питаннями: 5.1. Регіональні стратегії розвитку: сутність, роль у загальній системі планування розвитку регіонів, особливості розробки; 5.2. Методичні засади підготовки регіональних стратегій розвитку; 5.3. Моніторинг та оцінювання реалізації регіональних стратегій розвитку; 5.4. Комунікативне забезпечення процесу стратегічного планування	Активна робота	
	Виконання практичних завдань	Виконання практичних завдань	
	<i>Самостійна робота</i>		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Написання есе	Перевірка домашнього завдання	5
Тема 6.	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція за питаннями: 6.1. Методологічні засади регіонального маркетингу; 6.2. Проведення маркетингових досліджень; 6.3. Маркетингові стратегії регіонів і міст: типології за формою, змістом та способом реалізації; 6.4. Розробка брэнда території	Активна робота	
	Виконання практичних завдань	Виконання колоквиуму	10
	<i>Самостійна робота</i>		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Перевірка домашнього завдання	5
	Змістовий модуль 2. Управління ресурсами та інфраструктурою регіону		
Тема 7.	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція за питаннями: 7.1. Визначення регіональної інфраструктури; 7.2. Науково-теоретичні основи розвитку економічної інфраструктури регіону; 7.3. Особливості функціонування об'єктів регіональної інфраструктури комунальної форми власності; 7.4. Роль державно-приватного партнерства в розвитку регіональної інфраструктури	Активна робота	
	Виконання практичних завдань	Виконання практичних завдань	
	<i>Самостійна робота</i>		

	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.		
Тема 8.	Аудиторна робота		
	Лекція за питаннями: 8.1. Теоретичні засади формування соціальної інфраструктури регіону; 8.2. Розвиток основних галузей соціально-побутового призначення; 8.3. Розвиток основних галузей соціально-культурного призначення ; 8.4. Державне регулювання розвитку соціальної інфраструктури регіону	Активна робота	
	Виконання практичних завдань	Виконання практичних завдань	
	<i>Самостійна робота</i>		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.		
Тема 9.	Аудиторна робота		
	Лекція за питаннями: 9.1. Історичні та соціальні передумови розвитку системи управління земельними ресурсами; 9.2. Теоретичні засади управління земельними ресурсами на регіональному рівні; 9.3. Підвищення ефективності управління земельними ресурсами в регіоні; 9.4. Забезпечення ефективного менеджменту використання земельних ресурсів регіону; 9.5. Інформаційне забезпечення управління земельними ресурсами на регіональному рівні	Активна робота	
	Виконання практичних завдань	Виконання практичних завдань	5
	<i>Самостійна робота</i>		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.		
Тема 10.	Аудиторна робота		
	Лекція за питаннями: 10.1. Контролінг як сучасна концепція регіонального управління; 10.2. Завдання та функції контролінгу в системі регіонального управління ; 10.3. Види контролінгу. Сутність стратегічного та оперативного контролінгу; 10.4. Структура та змістова характеристика елементів системи контролінгу; 10.5. Алгоритм упровадження контролінгу в систему регіонального управління	Активна робота	

	Виконання практичних завдань	Виконання практичних завдань	
	<i>Самостійна робота</i>		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Написання есе	Перевірка домашнього завдання	5
Тема 11.	Аудиторна робота		
	Лекція за питаннями: 11.1. Сучасні підходи до аналізу та оцінювання економічного розвитку регіонів; 11.2. Державні механізми стимулювання економічного розвитку регіонів; 11.3. Стимулювання інноваційного розвитку регіонів; 11.4. Науково-методичні підходи до формування комплексного механізму стимулювання економічного розвитку регіону	Активна робота	
	Виконання практичних завдань	Виконання практичних завдань	5
	<i>Самостійна робота</i>		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.		
Тема 12.	Аудиторна робота		
	Лекція за питаннями: 12.1. Зміст та сутність логістичного менеджменту в регіональному управлінні; 12.2. Засоби управління регіональними логістичними системами; 12.3. Оптимізація розвитку регіональних логістичних систем; 12.4. Інформаційне забезпечення в логістичному державному регулюванні; 12.5. Прогнозування показників регуляторного впливу в регіональних логістичних системах; 12.6. Пріоритети управління якістю в логістичному державному регулюванні	Активна робота	
	Виконання практичних завдань	Виконання колоквиуму	10
	<i>Самостійна робота</i>		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Перевірка домашнього завдання	5
Екзамен			40
Всього			100

Рекомендована література

Основна

1. Гладкий О. В. Менеджмент регіонального розвитку [текст] : навчальний посібник / О. В. Гладкий. – Київ : Академвидав, 2019. – 246 с.
2. Регіональна економіка : підручник // Гавкалова Н. Л., Гіковата Н. К., Петраєв О. О., Серікова Т. М., Шумська Г. М. /за заг. ред. проф. Н. Л. Гавкалової. – Харків : ВД «ІНЖЕК», 2011. – 464 с.
3. Регіональне управління : підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. – Київ : НАДУ, 2018. – 512 с.

Додаткова

4. Територіальний розвиток і регіональна політика в Україні: Виклики та пріоритети України. ДУ "Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України"; наук. редактор В. С. Кравців. – Львів : Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України, 2018. – 157 с.
5. Менеджмент регіонального розвитку. Конспект лекцій : навчальний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: К. О. Кузнецова, І. М. Манаєнко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 149 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

6. Офіційний портал Верховної Ради України. – Режим доступу : <https://www.rada.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій України. – Режим доступу : <https://www.minregion.gov.ua/>
8. Урядовий портал : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/>
9. Посилання на навчальну дисципліну "Регіональний менеджмент" на сайті ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=9395>